

ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ, ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

ПРОЕКТ!

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО
РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА
ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ
(2017-2019)**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	3 стр.
2. Анализ на осигурената обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците от община Долна Митрополия. Изводи и тенденции.	4 стр.
3. Основни принципи при изпълнение на стратегията	11 стр.
4. Мисия и визия	12 стр.
4.1. Мисия	12 стр.
4.2. Визия	12 стр.
5. Цели, приоритети и мерки за осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците за периода 2017-2019г.	12 стр.
6. Планиране, мониторинг и отчетност на изпълнението на стратегията.Индикатори	19 стр.
7. Осигуряване на информация и публичност	19 стр.
8. Използвани съкращения	20 стр.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активирани и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. То се реализира в системата на предучилищното и училищно образование чрез разработване на самостоятелни политики за:

- подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- изграждане на позитивен организационен климат, което изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;
- утвърждаване на позитивна дисциплина основана на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите, превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях;
- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности в Областната стратегия за личностно развитие на децата и учениците.

Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя, като се осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина и на училището, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Долна Митрополия е разработена на основание чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и въз основа на изготвения Анализ на потребностите от подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Долна Митрополия.

Ориентирана е към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Стратегията е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложен в международни и национални документи:

- ✓ Закон за предучилищното и училищното образование;
- ✓ Наредба за приобщаващо образование;
- ✓ Закон за закрила на детето
- ✓ Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.
- ✓ Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 – 2020 г.
- ✓ Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 2015 – 2020 г.

- ✓ Рамка за действие „Образование 2030“: Към приобщаващо и равноправно качествено образование и учене през целия живот за всички.
- ✓ Конвенция на ООН за правата на детето (1989) и др.

Приоритет в политиките свързани с приобщаващото образование е стремежът към премахване на всички форми на изолация в образованието и осигуряване на подкрепа и удовлетворяване на индивидуалните потребности на всички участници в образователно-възпитателния процес.

Основните акценти в стратегията са свързани с четири ключови елемента в приобщаването на децата и учениците и развиване на техните способности:

- ✓ Събиране и оценка на информация от различни източници за планиране и усъвършенстване на политиката и практиката на приобщаването;
- ✓ Процес на постоянно развиване на технологии за по-добро образование, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните;
- ✓ Разкриване и отстраняване на бариери и оказване на подкрепа;
- ✓ Присъствие, участие и успех за всички учащи се, *(както на групите, за които съществува риск от изолиране, изключване от образованието или недостатъчно добри резултати от обучението)*, така и на учащите с високи резултати и постижения.

Стратегията обхваща период от две години. При разработването ѝ участват представители на Общинска администрация – Долна Митрополия, училища и детски градини на територията на община Долна Митрополия, Дирекция „Социално подпомагане“ в гр. Долна Митрополия, Център за обществена подкрепа – гр. Долна Митрополия, Местна комисия за противообществени прояви на малолетни и непълнолетни и на други заинтересовани органи, лица и организации, имащи отношение към развитието на подкрепата за личностно развитие.

2. АНАЛИЗ НА ОСИГУРЕНАТА ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ. ИЗВОДИ И ТЕНДЕНЦИИ.

Анализът се позовава на статистически данни, предоставени от образователните институции на територията на община Долна Митрополия и на приетия от Общински съвет Анализ на потребностите от обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в община Долна Митрополия.

Обхваща основно учебните 2014/2015 и 2015/2016 години, за които са анализирани мерките за адаптиране на децата и учениците към училищната среда, тенденциите при интеграцията и пълноценното включване на ученици със СОП и хронични заболявания, наличието на рискови фактори в средата, които могат да повлияят на обучението на учениците, необходими дейности по превенция на агресивно и неприемливо поведение, тормоз, насилие, зависимости и др., необходими дейности по информиране, диагностика, консултиране и посредничество за подпомагане при избора на образование и/или професия от учениците, необходими дейности за подкрепа на учениците с изявени дарби, осигуреността с ресурси и достъпността на средата, създадените условия за психологическа подкрепа и др.

Анализирани са и данни от учебната 2016/2017 г. само по някои от показателите, тъй като тя не е приключила и не всички данни са пълни.

На територията на община Долна Митрополия, към настоящия момент функционират 8 общински училища и 8 детски градини:

1. ОУ "Христо Ботев" – с. Божурица
2. ОУ "Св.св. Кирил и Методий" с. Горна Митрополия
3. СУ "Васил Априлов" гр. Долна Митрополия
4. ОУ „Христо Ботев” с. Комарево
5. ОУ „Климент Охридски” с. Крушовене
6. ОУ „Христо Смирненски” с. Ореховица
7. ОУ „Св. св. Кирил и Методий” с. Ставерци
8. СУ "Евлоги Георгиев" гр. Тръстеник
9. ДГ „Божур“ с. Божурица; база с. Биволаре, база с. Рибен;
10. ДГ „Незабравка“ с. Горна Митрополия;
11. ДГ „Здравец“ гр. Долна Митрополия;
12. ДГ „Бреза“ с. Комарево, база с. Подем;
13. ДГ „Кокиче“ с. Крушовене, филиал с. Байкал, филиал с. Брегаре;
14. ДГ „Слънце“ с. Ореховица;
15. ДГ „Вълчо Иванов“ с. Ставерци;
16. ДГ „Щастливо детство“ гр. Тръстеник;

В училищата и детските градини, функциониращи на територията на община Долна Митрополия през учебната 2016/2017 година се обучават и възпитават общо **1799** деца и ученици, от които **1308** ученици и **491** деца. В сравнение с предходните 2 години се наблюдава намаляване на техния брой. Основните причини за тези демографски тенденции са свързани с намаляване броя на родените деца и емиграцията на млади хора и такива в активна възраст.

училище	Бр. Ученици 2014/2015	Бр. Ученици 2015/2016	Бр. Ученици 2016/2017
ОУ"Христо Ботев" с.Божурица	170 - дневна форма на обучение 12 – самостоятелна форма на обучение, 1 – индивидуална форма на обучение	150 - дневна форма на обучение 17 – самостоятелна форма на обучение	126 - дневна форма на обучение 7 – самостоятелна форма на обучение
ОУ"Св.св.Кирил и Методий" с.Горна Митрополия	104 – дневна форма на обучение	85 – дневна форма на обучение	99 – дневна форма на обучение
СУ"Васил Априлов" гр.Долна Митрополия	214 – дневна форма на обучение, 20 – задочна форма и 11 самостоятелна форма на обучение	204 – дневна форма на обучение, 41 – задочна форма и 32 самостоятелна форма на обучение	235 – дневна форма на обучение, 21 – задочна форма и 32 самостоятелна форма на обучение, 1 – индивидуална форма на обучение
ОУ"Климент Охридски" с.Крушовене	47 – дневна форма на обучение	43 – дневна форма на обучение	51 – дневна форма на обучение 12 – самостоятелна форма на обучение
ОУ"Христо Ботев" с.Комарево	58 – дневна форма на обучение	59 – дневна форма на обучение	56 – дневна форма на обучение
ОУ"Христо Смирненски" с.Ореховица	116 – дневна форма на обучение	104 – дневна форма на обучение	109 – дневна форма на обучение

ОУ”Св.св.Кирил и Методий” с.Ставерци	161 – дневна форма на обучение	169 – дневна форма на обучение	160 – дневна форма на обучение
СУ”Евлоги Георгиев” гр.Тръстеник	456 – дневна форма на обучение, 17 – самостоятелна форма на обучение	414 – дневна форма на обучение, 9 – самостоятелна форма на обучение	391 – дневна форма на обучение, 9 – самостоятелна форма на обучение

ДГ	Брой деца в ДГ 2014/2015	Брой деца в ДГ 2015/2016	Брой деца в ДГ 2016/2017
ДГ „Божур”, с. Божурица	77	75	71
ДГ „Незабравка”, с. Горна Митрополия	69	60	49
ДГ „Здравец”, гр. Долна Митрополия	120	105	98
ДГ „Бреза”, с. Комарево	38	31	34
ДГ „Кокиче”, с. Крушовене	36	29	
ДГ „Слънце”, с. Ореховица	15	20	23
ДГ „В.Иванов”, с. Ставерци	55	41	48
ДГ „Щастливо детство”, гр. Тръстеник	165	153	136

Ученици със специални образователни потребности (СОП) (по данни за началото на учебната 2016 – 2017 г.):

община	населено място	училище/детска градина	брой деца/ученици със СОП
Долна Митрополия	с. Божурица	ОУ „Христо Ботев“	4
Долна Митрополия	с. Горна Митрополия	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	0
Долна Митрополия	гр. Долна Митрополия	СУ „Васил Априлов“	9
Долна Митрополия	с. Комарево	ОУ „Христо Ботев“	2
Долна Митрополия	с. Крушовене	ОУ „Климент Охридски“	2
Долна Митрополия	с. Ореховица	ОУ „Христо Смирненски“	7
Долна Митрополия	с. Ставерци	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	3
Долна Митрополия	гр. Тръстеник	СУ „Евлоги Георгиев“	11
Долна Митрополия	с. Божурица	ДГ „Божур“	1
Долна Митрополия	с. Горна Митрополия	ДГ „Незабравка“	0

Долна Митрополия	гр. Долна Митрополия	ДГ „Здравец“	1
Долна Митрополия	с. Комарево	ДГ „Бреза“	0
Долна Митрополия	с. Крушовене	ДГ „Кокиче“	0
Долна Митрополия	с. Ореховица	ДГ „Слънце“	0
Долна Митрополия	с. Ставерци	ДГ „Вълчо Иванов“	0
Долна Митрополия	гр. Тръстеник	ДГ „Щастливо детство“	1

Ученици с множество и тежки увреждания, които правят интегрираното обучение неефективно

община, населено място, училище	бр. ученици с тежки и множество увреждания	от тях: бр. ученици, които НЕ се обучават
Д. Митрополия, гр. Тръстеник, СУ „Евлоги Георгиев“	1	0
Д. Митрополия, с. Комарево, ОУ „Христо Ботев“	2	0

Учениците с тежки и множество увреждания са сравнително малко. Няма налична информация за ученици с проблемно поведение.

До началото на учебната 2016/2017 г. обучението на децата и учениците със СОП е провеждано съгласно изискванията на Наредба за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности и/или хронични заболявания, включващо изработване на индивидуални програми за учениците непокриващи ДОС и екипна работа за тяхното адаптиране и развитие в училищна среда. Няма необхванати ученици със СОП, няма и отпаднали. В СУ „Евлоги Георгиев“ гр. Тръстеник работи сформирани екип от ресурсен учител, училищен психолог, логопед и педагози. В СУ „Васил Априлов“ гр. Долна Митрополия работи екип от ресурсен учител, психолог и педагози. Ресурсен учител, логопед и психолог от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Плевен посещават и ОУ „Христо Смирненски“ с. Ореховица, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Ставерци, ОУ „Климент Охридски“ с. Крушовене, ОУ „Христо Ботев“ с. Божурица, ОУ „Христо Ботев“ с. Комарево.

Основни приоритети в корекционно – възпитателната работата са:

- проучване и анализ на всички фактори, свързани с въвеждането в обучението;
- приобщаване на децата и учениците със специални образователни потребности към живота на общообразователното училище и адаптиране на условията спрямо тях;
- постигане на максимални резултати по отношение на обучението и възпитанието на интегрираните ученици, съобразено с техните индивидуални възможности;
- поддържане на добрата екипност и координация на дейностите с общообразователните учители;
- консултиране и подкрепа на семействата относно постиженията на техните деца и специфичните им потребности, както и активното участие на родителите в процеса на обучение.

Главната цел на ресурсния учител е да постигне приобщаване и активно включване на децата със специални образователни потребности в средата на техните връстници, а в последствие – в обществото.

Индивидуалността на всеки ученик се приема и неговото обучение се организира по такъв начин, че да се удовлетворят индивидуалните му потребности. Ресурсното подпомагане дава възможност за пълноценно участие в живота на социалните групи от детската градина и училището, стимулира равноправието на интегрираните ученици и създаването на възможности за тяхното участие във всички аспекти на живота на групата (класа).

За учебната 2016/2017 година се наблюдава устойчивост в броя на учебните заведения, със застъпено ресурсно подпомагане и увеличаване броя на подпомаганите от специалистите на Центъра деца и ученици със специални образователни потребности.

Ефективната работа на специалистите доказва предимствата и ползата от ресурсно подпомагане, което е предпоставка все повече общообразователни учители и родители на деца с обучителни затруднения, да търсят професионална и специализирана помощ в Центъра.

Като слаба страна в процеса на обучение на със деца СОП може да се посочи липсата на достатъчно квалифицирани кадри, които да извършват необходимата работа за постигане на ефективни резултати. В повечето учебни заведения броят на децата със СОП е недостатъчен за сформирани на група за назначаване на специалист, а посещенията на ресурсен учител, психолог и логопед от Центъра са недостатъчни.

Педагогическите специалисти в учебните заведения са запознати с нормативната уредба, касаеща приобщаващото образование – Закон за предучилищно и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование. Консултират родители и ученици по отношение на подкрепящата среда.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение в община Долна митрополия се осъществяват от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Основна характеристика на политиката по отношение на ненавършилите пълнолетие малолетни и непълнолетни е хуманизмът, проявяван от законодателя. И най-съвършената наказателна система не може да има особен ефект в борбата с престъпността на малолетните и непълнолетните, ако не се съчетава умело със система от мерки с превантивен характер. Следвайки тази политика Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Долна Митрополия, работи успешно по организиране и реализиране на инициативи по първичната превенция на територията на общината, чрез дейности алтернативни на детското асоциално и девиантно поведение. За целта са проведени срещи с директори на училища, педагогически съветници, класни ръководители и обществени възпитатели. Привлечени са и родителите като партньори.

Реализира дейности за ограничаване на криминалната активност на ромските деца и предотвратяване на съжителства на малолетни и непълнолетни момичета заложи в Общинския план за подкрепа на интеграционните политики.

Комисията организира съвместно с ЦОП - Д.Митрополия и РУП-Д. Митрополия общински инициативи: «Трафикът на хора не е моя живот» и «Безопасното движение и ние децата» с учениците от I до VIII клас с цел ранна превенция срещу трафика на деца за трудова и сексуална експлоатация, и опазване здравето и живота на децата на пътното платно. Проведоха се редица инициативи през II учебен срок на учебната 2015/2016г., като конкурс за рисунка, теоретични лекции с децата от I до IV клас на тема „Безопасно движение“, последвани от ролеви игри на същата тема и обсъждане на казуси свързани с трафика на деца. Финала на дейността бе проведена м. юли хепънинг „Лято без риск“, за които бяха отпечатани 200 брошури и 200 рекламни тениски и шапки. Месец октомври започна дейност първата в общината ни „Детска полицейска академия“ в СУ „Васил Априлов“ гр. Долна Митрополия.

МКБППМН оказва съдействие на образователните институции за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви.

Към Комисията има определени обществени възпитатели, които работят с деца в риск и деца извършили противообществени прояви и престъпление, за да се коригира поведението им и за да се социализират в обществото. Те оказват помощ на родителите или на лицата, които ги заместват, за корекции в поведението и когато е необходимо да се предотврати безнадзорност или извършването на противообществени прояви.

Организира и проведени са два обучителни семинара на председатели на УКБППМН, класни ръководители, обществени възпитатели и членове на МКБППМН през месеците март и юни на теми: "Ролята на педагозите и работещите с деца за предотвратяване на наркоманиите" с лектор ръководителя на ЦНСТ с. Садовец и „Психотравмата като причина за асоциалното поведение при юношите. Посттравматичното стресово разстройство. Кризисна интервенция“ с лектор Т. Теохарова психотерапевт.

МК оказва системен контрол и съдействие на педагогическата колегия и учениците от намиращия се на територията на общината ВУИ „Христо Ботев“ с. Подем. Целта е ефективна корекционно-възпитателна работа към подпомагане за овладяване на общочовешки ценности и придобиване на социални умения за интегриране в обществото на малолетните и непълнолетните, настанени в интерната.

На територията на община Долна Митрополия функционира **ОБЩНСКИ ЦЕНТЪР ЗА ИЗВЪНУЧИЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ И ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ - С.БАЙКАЛ /ОЦИДЗИ/.**

В съответствие с държавната политика за възпитание и развитие на учениците и Закона за закрила на детето, ОЦИДЗИ има следните функции:

- Осмисля свободното време на учениците, стимулира и развива познавателните интереси и творческите им способности чрез организиране и провеждане на учебни лагери, "Зелени" и "Бели" училища и др. форми на организиран отдих и туризъм в базата на ОЦИДЗИ.

- Създава условия за подготовка и изява на таланти и даровити деца в областта на науките и изкуството.

- Работи за формиране на гражданска култура и уважение към човешката личност, приобщаване към националните и общочовешки ценности.

- Предоставяне на обща подкрепа - превантивна дейност за деца в риск и реализация на деца в неравностойно положение и деца с противообществени прояви в тясно сътрудничество с МКБППМН.

- Запознаване учениците с техните права, включени в Конвенцията за правата на детето и Закона за закрила на детето.

- Реализира политиката на общината по отношение на младите хора чрез различни форми, методи и средства.

В съответствие с основните функции на ОЦИДЗИ с. Байкал, община Долна Митрополия изпълнява следните задачи:

- Проучва и планира дейностите в съответствие с интересите и предпочитанията на учениците, както и с потребностите на Община Долна Митрополия и с. Байкал.

- Организира колективните и индивидуални форми и изяви за ученици на общинско, областно, национално и международно ниво.

- Осъществява индивидуалното и личностно развитие и изява на всяко дете за възприемане на националните, общочовешките и нравствени ценности; обогатява детската личност.

- Предоставя методическа помощ и услуги на учители и ръководители на извънкласни и извънучилищни форми.

- Организира и провежда квалификации на учители по природни науки в съответствие със специалностите от висшето образование и допълнително придобити в различни форми и нива самостоятелно или в сътрудничество с Регионален инспекторат по образованието Плевен или други образователни институции в страната или от чужбина.

- Осигурява материална база за работа на извънкласните и извънучилищни форми.

- Стимулира морално и материално изявени учители и ученици в извънучилищни прояви.

За решаване на общи задачи и проблеми и за социално защитни действия, ОЦИДЗИ се обединява с други еднородни комплекси в сдружения, асоциации или други формирования в страната и чужбина. Осъществява контакти и сътрудничество със сродни международни и национални организации и структури в други страни.

Материалната база и използването на учебно-технически средства са залог за ефективно обучение и възпитание. Училищата разполагат с компютърни кабинета, стаи за занимания по интереси, спортни площадки, физкултурни салони, училищен стол, библиотеки. Осигурен е интернет и интерактивни дъски в компютърните зали. Всички училища разполагат с оборудвани кабинети за работа с ученици със СОП.

Практиката показва недостатъци, преодоляването на които ще подобрят и развият приобщаващото образование в община Долна Митрополия:

- Училищните сгради са без асансьори и с неприспособени стълбища. Обзавеждането на класните стаи е неподходящо за деца с физически увреждания, деца и ученици с деструктивно поведение, често съществува по-голям риск отколкото полза от престоя им в класната стая, точно поради неадекватна училищна среда.
- Ограничен е достъпът на децата със специални образователни потребности до учебното съдържание, поради липсата на методика за обучението им и на подходящи учебници, отговарящи на диагнозата и потребностите им.
- Липсват специални програми и помагала, които са необходими за адаптирането на учебния материал към децата със специални образователни потребности, а не обратното.

ЗПУО и Наредбата за приобщаващо образование регламентира екипна работа за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие чрез създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците.

Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие.

При обучение в индивидуална форма - домашни или в болнични условия.

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон /училище/;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език /детски градини/;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети /училище/;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване /училище/;
9. грижа за здравето;
10. осигуряване на общезитие /училища, центрове за подкрепа за личностно развитие/
11. поощряване с морални и материални награди;
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
14. логопедична работа.

Общите изводи и препоръки, които се налагат от анализа на осигурената обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата и учениците от община Долна Митрополия основно се свеждат до следното:

1. В община Долна Митрополия съществуват условия за осъществяване на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в СПУО,

съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

2. На територията на община Долна Митрополия няма общински център за ресурсно подпомагане, а при установяване на потребност от такава подкрепа, грижата за децата и учениците ще може да бъде възлагана да лицензирани доставчици на социални услуги, след решение на ОбС – Долна Митрополия и/или ще продължи нейното осъществяване от държавната институция Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

3. Създадени са условия за сътрудничество, и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование, като са необходими процедури за повишаване на ефективността на комуникацията между тях.

4. Организирането и осигуряването на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на община Долна Митрополия, е динамичен процес, който подлежи на оптимизиране в съответствие с разпоредбите на ЗПУО, с променящите се потребности на образователната система и налага координираност между всички участници в образователния процес и органи на управление на централно и местно ниво, с цел осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на всяко дете и ученик.

5. В община Долна Митрополия се обучават и възпитават деца и ученици с комплексни нужди. Идентифицирани са деца и ученици със СОП и хронични заболявания. Не достатъчно се работи върху идентифицирането на деца с изявени дарби. Необходимо е да се създаде комплексна система за оценка на потребностите и възможностите на децата и учениците.

6. Подкрепата на личностното развитие на децата и учениците е осигурена с човешки ресурси. Необходимо е прилагането на гъвкава система в осигуряването на ресурсни учители, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора и др. специалисти за максимално обхващане на всички деца и ученици и осигуряване на мобилност на услугите за оценка и подпомагане на подкрепата.

7. За по – ефективна работа в кариерното ориентиране и консултиране на учениците е необходимо да се потърси съдействието на Центъра за кариерно ориентиране град Плевен.

8. В образователните институции от община Долна Митрополия е изградена частична достъпна архитектурна среда, която се нуждае от подобрения а на други места изграждане на такава. Необходимо е създаване на гъвкава и динамична организация на средата според различните потребности на децата и учениците с цел по-лесна адаптация и оптимална степен на развитие на техния потенциал, способности и постигане на образователните цели.

9. Финансовите средства не са достатъчни за осигуряване на приоритетите на приобщаващото образование. Необходимо е програмно осигуряване на дейностите.

3. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Отделните принципи при изпълнението на стратегията са свързани помежду си и взаимно се допълват.

- ✓ **Принцип на законосъобразност** – осигурява спазване на законовите и подзаконовите регламенти и ратифицирани документи по спазването на правата на децата и учениците, приобщаването им и осигуряване на подкрепа за личностното им развитие.
- ✓ **Принцип на целенасоченост** – свързва се с ясно и точно дефиниране на целите и установяване на взаимовръзки между тях за ефективно изпълнение на стратегията.

- ✓ **Принцип на партньорство и екипност** – основава се на възможно най-широко участие на всички институции на регионално ниво за ефективно изпълнение на стратегията и планираните в нея цели, приоритети и мерки.
- ✓ **Принцип на концентрация и допълняемост** – предоставя възможност за съсредоточаване на усилията на всички контактни групи на училищните организации с конкретни дейности по удовлетворяване и развитие на способностите и потребностите на децата и учениците.
- ✓ **Принцип за отвореност и включване на заинтересованите страни** – показва отношението към родителите и широката общественост.
- ✓ **Принцип за гъвкавост и адаптивност** – предоставя възможност за приспособяване и актуализиране на мерките за подкрепа към различни субекти и обекти.
- ✓ **Принцип за прозрачност и публичност** – свързва се с информиране на всички заинтересовани лица за резултатите от осъществената личностна подкрепа на децата и учениците.

4. МИСИЯ И ВИЗИЯ

4.1. Мисия

Осигуряване на качествено и достъпно образование в регионалната образователна система, насочено към развитие на мотивирани и способни на социална и професионална реализация деца и ученици, съобразено с индивидуалните им различия и способности.

4.2. Визия

Създаване на отворена и гъвкава система на средното образование в община Долна Митрополия посредством активно участие на заинтересованите страни в създаването на условия за цялостна и пълноценна подкрепа на личностното развитие на всяко дете и ученик.

5. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2017 Г. – 2019 Г.

Основната цел е гарантиране на приобщаващото, равноправно и качествено образование, подпомагане и насърчаване на децата и учениците за максимално развитие на техните възможности и индивидуални потребности.

Стратегическа цел 1: Формиране на приобщаваща образователна среда за осигуряване правото на достъп до качествено образование в регионалната училищна система за всяко дете и ученик.

Стратегическата цел е непосредствено свързана с децата и учениците, които независимо от различия, основани на възраст, пол, етническа принадлежност, увреждане, други бариери пред ученето или високи учебни постижения, имат право да получат качествено образование.

Приоритет 1. Въвеждане и утвърждаване на ценностите на личностното развитие и приобщаващото образование за обучение и възпитание на автономни личности с индивидуален напредък и успехи.

Дейностите по Приоритет 1 спомагат за поставяне на детето и ученика в центъра на регионалната образователна система, за утвърждаване на учителя като лидер на промяната, за формиране и развиване на чувството за принадлежност и ангажираност към процеса на приобщаване от всички заинтересовани страни.

Специфична цел 1: Осигуряване на възможности за ранно разпознаване и оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование. Ранното оценяване се извършва от педагогическите специалисти в детската градина, като то включва:

1. ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения - от учителите в групата в детската градина и/или от психолога, и/или от логопеда в детската градина;
2. определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето.

Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. До настоящия момент в област Плевен се осъществява оценка на здравословното състояние на децата чрез провеждане на профилактични прегледи и проследяване на тенденциите от Регионална здравна инспекция – Плевен (РЗИ – Плевен). Според анализите се наблюдава увеличение на болните деца с астма, със смущения в зрението, а като трети рисков фактор се посочва затлъстяването. РЗИ – Плевен препоръчва по-голяма физическа активност на децата и възпитание във физическа култура. Друга група деца, които подлежат на ранна оценка, но със съгласието на техните родители, са децата със СОП. Екип за комплексно педагогическо оценяване осъществява първична оценка на общото развитие на детето или ученика и препоръчва подходящи за детето вид и форма на обучение и ресурсно подпомагане.

Дефицит е ранното и целенасочено оценяване на творчески заложби и дарби при децата и определянето на критерии за оценка. Компоненти на признаците на даровитите деца могат да бъдат най-различни – интелектуални и академични способности, лидерски способности, творчески способности, използването на оригинални и нетрадиционни модели на мислене и работа, творчески способности в различните видове изкуства, способности за приемане и преобразуване на информация, за вземане на решения въз основа на правилна оценка, способности за самостоятелно и творческо действие, самокритичност, живо въображение и други. Групирането им позволява ефективно оценяване на заложбите на децата и предприемане на целенасочени действия за подкрепа и развитие на потенциала им, а също и преодоляване на социално-емоционалните им проблеми.

Мярка 1. Ранна оценка на дарби при децата и учениците.

Дейност 1.1. Създаване на екипи за оценка на деца и ученици с изявени дарби.

Мярка 2. Ранна оценка на рискове в развитието на децата и учениците, които могат да създадат предпоставки за трудности в ученето и успешното им развитие.

Дейност 2.1. Идентифициране на деца и ученици със СОП, увреждания, хронични заболявания, обучителни трудности и др. съобразно двигателното, познавателно, езиково развитие и комуникация, социално-емоционално развитие, адаптивни умения и др.

Дейност 2.2. Идентифициране на деца и ученици с емоционално-поведенчески проблеми, неприемливо поведение, негативни прояви и/или в риск.

Мярка 3. Създаване на информационна система за идентифицираните групи деца и ученици, за които е необходима подкрепа.

Дейност 3.1. Изготвяне на регистри, съдържащи данни за установените групи деца.

Дейност 3.2. Осъществяване на непрекъснато актуализиране на данните от регистрите.

Специфична цел 2: Разработване и прилагане на политики за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Прилагането на активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Европейския съюз, както и чрез други фондове и програми, осигурява допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност за прилагане на иновационни методи, технологии и форми за подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Мярка 4. Разработване на програми/проекти или актуализиране на съществуващи такива.

Дейност 4.1. Разработване и прилагане на програми за адаптиране на децата и учениците към училищната среда и осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването и реално предоставяне на равни възможности за достъп на децата и учениците.

Дейност 4.2. Разработване и прилагане на програми за ефективно развитие на индивидуалните способности и удовлетворяване на потребностите на децата и учениците с изявени дарби.

Дейност 4.3. Разработване и реализиране на проекти за участие в европейски и/или национални програми за по-ефективно реализиране на дейностите по подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Дейност 4.4. Разработване и изпълнение на проекти, свързани с подобряване на достъпността на училищните сгради.

Дейност 4.5. Планиране на необходимата квалификация на педагогическите кадри и други специалисти, участващи в процеса на приобщаващото образование според анализирания дефицити на компетентности.

Мярка 5. Развитие на междуинституционалното сътрудничество за изпълнение на целите на приобщаващото образование и подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Дейност 5.1. Прилагане на ефективни механизми за взаимодействие между местна власт и образователните институции за реализиране на общинските политики за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.

Приоритет 2. *Осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и ученик и на разнообразието от потребности.*

Специфична цел 1: Прилагане на ефективни стратегии, подходи, методи, форми и средства за осигуряване на обща подкрепа, насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик.

Мярка 6. Развитие на заложите и удовлетворяване на потребностите на надарените деца.

Дейност 6.1. Разработване и прилагане на индивидуални учебни планове и програми за обучение на ученици с изяви дарби.

Дейност 6.2. Максимално оползотворяване на възможностите на извънкласните и извънучилищните форми на обучение за осъществяване на подкрепа на даровити деца и ученици (*създаване на оптимален брой клубове по интереси, работилници, кръжоци, трупни и др., в които децата да тренират своите умения*).

Дейност 6.3. Осъществяване на сътрудничество с народните читалища, функциониращи на територията на община Долна Митрополия за развитие на творчески дарби на децата и учениците.

Мярка 7. Преодоляване на всички бариери за учене и осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за приобщаване на децата и учениците с обучителни затруднения, СОП и хронични заболявания.

Дейност 7.1. Провеждане на инициативи или поставяне на работни задачи в класната стая, които провокират интересите на децата към заобикалящия свят.

Дейност 7.2. Планиране и провеждане на ИИД и инициативи през ваканциите и свободното време на децата и учениците.

Дейност 7.3. Привличане на родителите като участници в заниманията през ваканциите и свободното време на децата и учениците с обучителни трудности, СОП и хронични заболявания.

Мярка 8. Осигуряване на обща подкрепа на ученици с проблемно поведение.

Дейност 8.1. Изпълнение на програмите за превенция на агресията и насилието в институциите с акцент на проследяване на ефективността им.

Дейност 8.2. Актуализиране на неефективни програми в зависимост от признаците на проблемно поведение и споделени добри практики за превенция.

Дейност 8.3. Изследване на факторите, довели до неприемливо поведение с оглед прилагане на индивидуален подход – намалено или липсващо уважение към статуса на възрастния, вредни ефекти от медийното и интернет пространство, неподходящи методи на отглеждане и възпитание на детето в семейството, завишена самооценка и занижена самокритичност и т.н.

Дейност 8.4. Прилагане на методи на работа, които съхраняват самочувствието на учениците.

Мярка 9. Създаване на умения у децата и учениците за самостоятелно управление на кариерата.

Дейност 9.1. Разработване на училищни кариерни програми, предназначени за различни възрастови групи деца и ученици, с акцент на развитие на предприемачески умения и самостоятелно и осъзнато вземане на решения от учениците.

Дейност 9.2. Провеждане на кариерни форуми с участието на различни групи работодатели, които предоставят информация на учениците.

Дейност 9.3. Създаване на ефективни контакти и взаимодействия с агенциите по заетостта.

Дейност 9.4. Създаване на условия за ефективно провеждане на учебни и производствени практики – обогатяване на материално-техническата база в професионалните гимназии, сключване на договори с предприятия за осигуряване на работни места за провеждане на учебни практики, провеждане на дуално обучение и др.

Дейност 9.5. Проучване на степента на удовлетвореност на учениците от кариерното информиране и консултиране в училище.

Дейност 9.6. Проучване за необходимостта от квалификация на служителите, осъществяващи кариерно ориентиране и консултиране в училищните организации.

Дейност 9.7. Използване на възможностите на кариерното ориентиране и консултиране като основен елемент на процеса на работа с деца в риск.

Стратегическа цел 2: Осигуряване на безопасна, здравословна и осигурена с ресурси среда за подпомагане на процеса на въвеждане на приобщаващото образование и подкрепа на личностното развитие на децата и учениците. Изпълнението на стратегическата цел осигурява подходяща образователна среда и оборудване за подкрепа и развиване на способностите и уменията на учениците, в съответствие с държавните образователни стандарти.

Приоритет 1. Осигуряване на регионалната образователна система с квалифицирани, мотивирани и ангажирани с целите на институциите педагогически специалисти.

Специфична цел 1: Осигуряване на развитие на училищния екип за отговарящ на многообразието от ученици. Изпълнението на целта ще спомогне за придобиване или усъвършенстване на компетентностите на педагогическите и останалите специалисти от училищния екип в синхрон с училищната политика за приобщаващо образование.

Мярка 10. Осигуряване на училищата с кадрови ресурс за ефективно реализиране на механизмите на приобщаващото образование.

Дейност 10.1. Осигуряване на училищата със специалисти, необходими за реализиране на политиките на приобщаващото образование: психолози, педагогически съветници, ресурсни учители, помощник-учители, помощник-възпитатели и др.

Мярка 11. Осигуряване на въвеждаща квалификация на педагогическите специалисти.

Дейност 11.1. Организиране участието на педагогическите и управленски кадри в обучения и квалификации за работа с надарени деца.

Дейност 11.2. Организиране участието на педагогическите и управленски кадри в обученията и квалификации за работа с деца със СОП в обща образователна среда.

Дейност 11.3. Организиране участието на педагогическите и управленски кадри в обученията и квалификации за работа с рано отпадащи и рискови младежи.

Дейност 11.4. Участие на педагогическите кадри в квалификации по кариерно ориентиране и обучение в предприемачество.

Мярка 12. Осигуряване на продължаващата и специализирана квалификация на педагогическите специалисти.

Дейност 12.1. Създаване на условия за неформално професионално развитие за приобщаващия учител и мотивиране за прилагане на политиките за учене през целия живот.

Специфична цел 2: Развиване на приобщаващи дейности и практики.

Мярка 13. Повишаване обхвата на децата в детските градини при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Дейност 13.1 Гарантиране обхвата на децата в задължителното предучилищно образование, осигуряващо възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас.

Мярка 14. Създаване условия за обхват на децата от началната и прогимназиална възраст във формите на целодневната организация на учебния ден, като ефективен механизъм за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Дейност 14.1. Провеждане на индивидуални срещи с родители за оценка на напредъка или проблеми в подкрепата на развитието на конкретни деца и ученици.

Дейност 14.2. Осигуряване присъствието на представители на специализирани институции при обсъждане на конкретно възникнали проблеми или споделяне на добри практики.

Приоритет 2. Обезпечаване на училищните институции със стимулираща среда за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Приоритетът предполага подобряване на училищната среда както за учениците, така и за персонала.

Специфична цел 1: Създаване на достъпна физическа среда, която отговаря на потребностите на децата и учениците и осигурява подходящи условия за подкрепа. Целта предполага осигуряване на подкрепяща среда, която осигурява максимален комфорт и стимули за удовлетворяване на индивидуалните нужди на децата и учениците.

Мярка 15. Осигуряване на среда, подкрепяща личностно развитие на учениците

Дейност 15.1. Осигуряване на учениците с:

- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие;
- осигуряване на транспорт.

Мярка 16. Осигуряване на достъпна архитектурна среда

Дейност 16.1. Изграждане на рампи за осигуряване на достъпност до входните помещения на сградите на институциите.

Дейност 16.2. Адаптиране и изграждане на санитарни възли с достъпност за деца и ученици с увреждания.

Мярка 17. Осигуряване на специализирана подкрепяща среда

Дейност 17.1. Осигуряване на подходяща апаратура и специализирани технически средства за деца и ученици с увреждания.

Дейност 17.2. Осигуряване на подходящи помещения и кабинети за рехабилитация.

Специфична цел 2: Ефективно ресурсно осигуряване на подкрепящата среда на общинско ниво.

Изпълнението на целта довежда до използване на експертизата на специализираните звена и институции в общините в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците. Обединява усилията на различни специалисти за постигане на целите на приобщаващото образование и удовлетворяване на многообразието от потребности.

Мярка 18. Използване на възможностите на центровете за подкрепа на личностното развитие и ЦОП в процеса на приобщаване на децата и учениците.

Дейност 18.1. Създаване на екипи в ЦОП за подпомагане на дефицити и трудности на училищните институции при оценяването на потребностите на децата и учениците.

Дейност 18.2. Осигуряване на условия за провеждане на логопедична работа в ЦОП.

Дейност 18.3. Осигуряване на възможности за участие на децата и учениците в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и изяви по интереси със съдействието на ЦПЛР и общините.

Мярка 19. Използване на възможностите на ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО и други специализирани институции в общините в процеса на приобщаване на децата и учениците.

Дейност 19.1. Организиране и координиране на осигуряването на ресурсни учители, рехабилитатори на слуха и говора и други педагогически специалисти за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в образователните институции.

Дейност 19.2. Осигуряване на съдействие за терапевтична подкрепа на деца и ученици със СОП и с увреждания и консултиране на учителите от общообразователните училище.

Дейност 19.3. Координация на сътрудничеството между РЦПППО и другите специализирани институции в общините с Регионалния екип за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците със СОП към РЦПППО – Плевен за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Специфична цел 3: Създаване на институционален механизъм на общинско ниво за координация, контрол, наблюдение и оценка на дейностите по осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Мярка 20. Повишаване капацитета на заинтересованите страни от община Долна Митрополия при планиране, управление и мониториране на процеса на приобщаващото образование.

Дейност 20.1. Планиране и реализиране на общински дейности в подкрепа на приобщаващото образование и провеждане на ефективна медийна политика.

Дейност 20.2. Организиране на общински конференции, кръгли маси, семинари или други прояви за повишаване на информираността на обществеността и ангажиране и споделяне философията на приобщаването.

Дейност 20.3. Създаване на информационна база данни с наличните услуги за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в общините на територията на община Долна Митрополия, която се актуализира в зависимост от преценката на местните власти за недостига от услуги или наличието на повече от необходими такива.

6. ПЛАНИРАНЕ, МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА. ИНДИКАТОРИ

Общинската стратегия обхваща период от две години. На оперативното ниво целите на общинската стратегия се изпълняват съгласно Годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие, предложен от кмета на община. Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и Годишният план на дейностите за подкрепа за личностно развитие се приемат от Общински съвет – гр. Долна Митрополия. Целите, приоритетите, мерките и дейностите в Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Долна митрополия (2017 г. – 2019 г.) се изпълняват чрез общинския план.

Постигането на оперативните цели на общинската стратегия ще се следи чрез няколко основни индикатора, свързани с основни аспекти от цялостната промяна.

5.1. Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО, брой деца/ученици със СОП в тях и процент спрямо общия брой деца и ученици със СОП;

5.2. Брой педагогически специалисти, участвали в краткосрочни обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

5.3. Брой институции със значително подобрене на материалната база – нови елементи на достъпна архитектурна среда, разкрит кабинет;

5.4. Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници и психолози.

7. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Долна митрополия (2017 г. – 2019 г.) ще бъде публикувана на интернет страницата на община Долна Митрополия.

8. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
ППЗНП	Правилник за прилагане на Закона за народната просвета
МОН	Министерство на образованието и науката
РУО	Регионално управление на образованието
РЗИ	Регионална здравна инспекция
ЦПЛР	Център за подкрепа на личностното развитие
ЦСОП	Център за специална образователна подкрепа
РЦПППО	Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
СОП	Специални образователни потребности
ЦОП	Център за обществена подкрепа
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
ОЦИДЗИ	Общински център за извънучилищни дейности и занимания по интереси.